

ВПЛИВ ОЖИРІННЯ НА ФУНКЦІОНАЛЬНЕ ВІДНОВЛЕННЯ У ЖІНОК ПІСЛЯ ІНФАРКТУ МІОКАРДА

Тези присвячені впливу ожиріння на процес функціонального відновлення у жінок після інфаркту міокарда. Жінки з ожирінням рідше беруть участь у кардіореабілітаційних програмах, гірше переносять фізичні навантаження і демонструють нижчий рівень досягнення функціональних цілей, що підтверджується даними щодо меншого приросту фракції викиду та частішими скаргами на біль і задишку під час навантажень.

Для ефективного відновлення цієї категорії пацієнток необхідний комплексний індивідуалізований підхід, що включає корекцію способу життя, медикаментозне лікування супутніх станів, психологічну підтримку та усунення гендерної упередженості в медичній системі.

Ключові слова: ожиріння, інфаркт міокарду, кардіореабілітація, гендерний аспект, жіноча стать

Ожиріння залишається однією з провідних проблем охорони здоров'я у всьому світі, і його значення особливо зростає у контексті серцево-судинних захворювань. Жінки, які перенесли інфаркт міокарда, стикаються з особливими викликами у процесі відновлення, і наявність надлишкової маси тіла або ожиріння може суттєво ускладнити цей процес [1, 2]. Функціональне відновлення, яке включає відновлення фізичної активності, покращення якості життя та профілактику повторних серцевих подій, часто є менш ефективним у пацієнток з ожирінням.

З фізіологічної точки зору, ожиріння асоціюється з хронічним запаленням, інсулінорезистентністю, дисліпідемією та ендотеліальною дисфункцією — факторами, які погіршують репараційні процеси в серцевому м'язі після ішемічного ушкодження. Крім того, надмірна вага призводить до зниження толерантності до фізичних навантажень, що утруднює проходження кардіореабілітації, яка є ключовим елементом вторинної профілактики. У жінок ці обмеження часто поєднуються з віковими, гормональними та психоемоційними змінами, що ще більше ускладнює процес відновлення [2].

Згідно з численними дослідженнями, жінки з ожирінням мають вищу імовірність госпіталізації, пов'язаної з серцево-судинними ускладненнями після первинного інфаркту, та нижчий рівень досягнення функціональних цілей після реабілітації. Частіше спостерігаються депресивні розлади, тривожність і соціальна ізоляція, що знижує мотивацію до змін способу життя. Варто відзначити також, що жінки частіше за чоловіків недооцінюють серйозність стану і рідше беруть участь у програмах реабілітації.

Разом з тим, правильне ведення жінок з ожирінням після інфаркту має потенціал значного покращення результатів. Індивідуалізовані підходи до дієтичного консультування, психологічної підтримки, поступового нарощування фізичної активності та медикаментозного контролю супутніх станів (гіпертензії, діабету) можуть забезпечити ефективне функціональне відновлення навіть у пацієнток із тяжким ступенем ожиріння. Важливим є також усунення гендерної упередженості у системі охорони здоров'я та активне залучення жінок до програм кардіореабілітації.

Таким чином, ожиріння є серйозним бар'єром на шляху до повноцінного функціонального відновлення у жінок після інфаркту міокарда. Для подолання цього бар'єра необхідний комплексний підхід, що враховує як біологічні, так і психосоціальні чинники. Тільки через поєднання медичної, психологічної та соціальної підтримки можна досягти сталого покращення стану здоров'я і якості життя цієї вразливої категорії пацієнток.

За нашими даними, Жінки з ожирінням відновлювали толерантність до фізичних вправ повільніше, ніж чоловіки з ожирінням, а також жінки без ожиріння. Нерідко під час реабілітації пацієнтки з ожирінням відзначали обмеження рухливості, болі в суглобах, задишку при незначному навантаженні. Збільшення фракції викиду було в середньому на 15% нижчим у жінок порівняно з чоловіками, що можна пояснити гіршою продуктивністю під час фізичної активності.

Висновок: Викладене свідчить про те, що реабілітація постінфарктних кардіологічних хворих, що страждають на ожиріння, потребує комплексного підходу, спрямованого як на відновлення функціональних можливостей серцево-судинної системи, так і на корекцію способу життя, зокрема харчової поведінки та рухової активності, з урахуванням гендерних особливостей пацієнтів.

References

1. Aleksova A, Fluca AL, Beltrami AP, Dozio E, Sinagra G, Marketou M, Janjusevic M. Part 1-Cardiac Rehabilitation After an Acute Myocardial Infarction: Four Phases of the Programme-Where Do We Stand? J Clin Med. 2025 Feb 9;14(4):1117. doi: 10.3390/jcm14041117. PMID: 40004648; PMCID: PMC11856451.
2. Aleksova A, Fluca AL, Beltrami AP, Dozio E, Sinagra G, Marketou M, Janjusevic M. Part 2-Cardiac Rehabilitation After an Acute Myocardial Infarction: Timing and Gender Differences in Adherence; Where Do We Stand? J Clin Med. 2025 Feb 11;14(4):1189. doi: 10.3390/jcm14041189. PMID: 40004720; PMCID: PMC11856719.

DOI 10.34132.mspc2025.01.08.07

Yuliia Zhukova

IMPACT OF OBESITY ON FUNCTIONAL RECOVERY IN WOMEN AFTER MYOCARDIAL INFARCTION

This abstract focuses on the impact of obesity on the process of functional recovery in women following myocardial infarction. Women with obesity are less likely to participate in cardiac rehabilitation programs, have lower tolerance for physical exertion, and show reduced achievement of functional goals. These findings are supported by evidence of smaller increases in ejection fraction and more frequent complaints of pain and dyspnea during exercise.

Effective recovery in this patient group requires a comprehensive, individualized approach that includes lifestyle modification, pharmacological management of comorbidities, psychological support, and the elimination of gender bias within the healthcare system.

Keywords: obesity, myocardial infarction, cardiac rehabilitation, gender aspect, female sex

Відомості про автора / Information about the Author

Жукова Юлія, аспірант кафедри терапевтичних дисциплін, науково-методичний інститут, ЧНУ імені Петра Могили, м. Миколаїв, Україна e-mail: zhujulia@proton.me ORCID: 0009-0005-1008-8514

Yuliia Zhukova, PhD student at the Department of Therapeutic Disciplines, Scientific and Methodological Medical Institute, Petro Mohyla Black Sea National University, Mykolaiv, Ukraine e-mail: zhujulia@proton.me ORCID: 0009-0005-1008-8514

© Ю. Жукова
29.05.2025.

Стаття отримана редакцією

